

Nr 376.

Av herrar **Nilsson** i Göingegården och **Håstad**, om åtgärder för främjande av det enskilda personliga sparandet.

Vid olika tillfällen under efterkrigstiden har Kungl. Maj:t låtit utreda frågan om särskilda åtgärder att uppmuntra det enskilda sparandet. Såväl 1944 års allmänna skattekommitté som statssekreterare Klackenbergs framlade på sin tid förslag härom utan att någotdera föranledde proposition till riksdagen. I motionerna I: 217 och II: 289 underställdes dock 1952 års riksdag ett utarbetat förslag till sparförordning, vilket emellertid icke antogs.

Även om intet av de förslag, som hittills framförts, ansetts godtagbart, har frågan om sparandets uppmuntran icke avförts från dagordningen. Bristen på sparmedel övervinnes icke genom passivitet från statsmakternas sida, utan påtagliga åtgärder för att stimulera sparandet är lika starkt påkallade nu som tidigare. Det må i och för sig vara riktigt, att allmänhetens insättningar i sparinstitutet ökat något mer under år 1952 än i allmänhet varit fallet tidigare. Trots detta känns knappheten på sparmedel redan nu intensivare än någonsin på grund av ökad efterfrågan. Därtill kommer, att statsverket i år har ett väsentligt större behov av lånemedel än tidigare under efterkrigstiden. Alla skäl talar därför för att tillgången på sparmedel under de närmaste åren kommer att visa sig vara otillräcklig. Nya utvägar bör följaktligen sökas för att finna lämpliga konkreta åtgärder att stimulera allmänhetens sparvilja.

I ett land som Västtyskland, vars befolkning haft att genomlida det nära nog fullständiga sammanbrottet för sin valuta, har man självfallet haft att övervinna ett särskilt motstånd mot sparandet. De erfarenheter, som där vunnits i arbetet för att återvinna gamla sparare till förnyat regelbundet sparande och vinna nya anhängare härför, förtjänar därför alldeles speciell uppmärksamhet. Den metod, som hittills synes ha haft största framgången, har varit en kombination av sparande med lotteri. Sparandet är dock huvudmomentet i systemet, och meningen är att lotteriet endast skall dra de enskilda spararna in i sparverksamheten, medan sparmedlen efter hand förräntas i vanlig ordning och blir fritt disponibla. Sparsystemet i fråga är självfinansierande och fordrar således inga utgifter av något slag från statsverkets sida. Statens medverkan begränsar sig till att lämna tillstånd till lotteriet och att övervaka dess ordentliga genomförande.

Det kan givetvis inte utan vidare förutsättas, att ett sådant system som det västtyska är tillämpligt på förhållandena i vårt land. Emellertid är det ett

så pass intressant bidrag till diskussionen om konkreta åtgärder att främja det enskilda sparandet, att det förtjänar att närmare undersökas, om inte något liknande system skulle kunna vara till god nytta även i vårt land.

Givetvis kan även andra lösningar tänkas för att stimulera sparandet. Det förhållandet att hittills framlagda förslag icke godtagits bör icke avskräcka från att pröva nya möjligheter.

På grund av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning om och förslag till konkreta åtgärder att främja det enskilda personliga sparandet.

Stockholm den 27 januari 1953.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Elis Håstad.
